

אהל מועד

לדברי תורה וחסידות מרבתינו הקדושים מלעלוב

דברות קודש משנים עברו [34] הרה"צ ר' מנחם מנדל גולד שליט"א אב"ד לובלין פרשת השבוע [1] מדור הניגונים [7] הרה"ג ר' נח גולדברג משב"ק כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א - עובדות וסיפורי צדיקים מתלמידי הבעש"ט [437] שיעורים בספר אור החיים ואלשיך הקדוש - הרה"ג ר' אלימלך שטמר [434] הרה"ג ר' יוסף חיים גרינלד - פרשת השבוע [435] הרה"ג ר' יהודה אריה אשכנזי - הלכות [436]

דברות קודש ושיחת קודש מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א על פרשת השבוע [311] מעמדי הדלקת נרות חנוכה [11]

מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

אמרי קודש

שחטאו של שר המשקים היה שנמצא זכוב בכוס שמזג לפרעה.

ולכאורה צ"ב דבגמ' גיטין (ו. ב) אמרו לענין פילגש בגבעה דכתיב 'ותזנה עליו פלגשו', וברש"י פי' שסרחה עליו, ונחלקו בגמ' במאי סרחה, רבי אביתר אמר זכוב מצא לה ורבי יונתן אמר נימא מצא לה, ומצאו ר' אביתר לאליהו הנביא זכור לטוב ושאל אותו מאי עביד קוב"ה, ואמר שעוסק בעניין פילגש בגבעה ואומר אביתר בני אומר כך ויונתן בני אומר כך, ולא שח"ו איכא ספיקא כלפי שמיא אלא אלו ואלו דברי אלקים חיים, זכוב מצא ולא הקפיד נימא מצא והקפיד.

העולה מדברי הגמ' שאין הדרך להקפיד על מציאת זכוב בכוס, ומעתה ייפלא

למה קצף פרעה על שר המשקים, אלא זהו שאמרו בגמ' מגילה (י. ג), הקציף הקב"ה אדון על עבדיו לעשות רצון צדיק ומנו יוסף, והיינו שהקב"ה גרם לפרעה לכעוס על דבר כזה שלא כדרך העולם, כדי להוציא את יוסף לחפשי מעבדות לחירות.

והנה יוסף בשמעו זאת הבין שכל המאורע הזה לא קרה אלא לטובתו, דמן שמיא סיבבו זאת בהשגחה פרטית כדי להביא לגאולתו, וזהו שאמר לשר המשקים כאשר פתר את חלומו, דע לך שכל בואך לכאן היה כדי להוציאני מבית הסוהר, ולכן אין לך מה לירא עוד ולחשוש פן ייכנס זכוב לכוס פרעה, כי תראה שמכאן ואילך אף אם תשקהו כמשפט

קול רינה וישועה באהלי צדיקים

בחרדת קודש וברגשי גיל וחדוה

נעלה ונשגור בזה מלא הטנא ברכות מאליפות ומרובבות, קדם אבינו רועינו, מאור עינינו, מורה דרכינו

כ"ק מרן אדמו"ר עט"ר שליט"א

לרגל שמחת הולדת הנינה בת אצל נכדו האברך החשוב לן בעומקה של תורה

פע"ח הרב **שמואל אלכסנדר** שליט"א

בן פע"ח הגה"צ רבי **יואל זושא** שליט"א

רב דקהילתנו הק' ומשפיע רוחני דבחורי אנ"ש

חתן כ"ק הגה"צ נאב"ד **מאקאווא אלעד** זצלה"ה

והברכה אחת למחותנו כ"ק אדמו"ר **מטעמשוואר** שליט"א אלעד

מזל טוב

יה"ר ויזכה כ"ק מרן רבינו שליט"א יחד עם כל המשפחה הרוממה לראות בנים ובני בנים עוסקים בתורה ובמצוות, לרוות מלא חופניים תענוג ונחת דקדושה מכל יו"ח, מתוך רוב שמחה ואושר בבריות גופא ונהורא מעליא לאורך ימים ושנות חיים עדי נזכה לקבל פני משיח צדקנו ומלכנו בראשינו בב"א

שמחת הקידושא רבה בשב"ק אצל כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א בבית מדרשינו הגדול

תהיה אתה השליח מאת ה' מן השמים. א"כ נמצא שבאמת יוסף שם בה' מבטחו, וכדברי המדרש, אלא שבכל זאת היה בזה פגם כל שהוא כחוט השערה, וגם על כך נענש ויצא רק מקץ שנתיים ימים, עכד"ק.

והנה עדיין צריך ביאור לאחר דבריו הק', מנא היה ליה ליוסף דבר זה שיצא מבית הסוהר דווקא ע"י שר המשקים ולא ע"י שליח אחר, והיאך אמר זאת בוודאות.

והנראה לבאר עפ"י דברי ה"ש"מח משה' שהביא מה ששמע בשם הרה"ק ר' יחיאל מיכל מזלזל שכתב, לפרש מה שאמר יוסף לשר המשקים כשפתר את חלומו (מ. יט.) 'ונתת כוס פרעה בידו כמשפט הראשון אשר היית משקהו', דהנה אמרו חז"ל במדרש (פ. ב)

שבת חנוכה פרשת מקץ תשפ"ג

ויהי מקץ שנתיים ימים וגו'. ובמדרש (ב"ר, פט) אמרו, ה"ד אשרי הגבר אשר שם ה' מבטחו זה יוסף, ולא פנה אל רהבים ושטי כזב, שעל ידי שאמר לשר המשקים וזכרתי והזכרתי נשאר עוד שנתיים ימים בבור, ע"כ.

וצ"ב דלכאורה דברי המדרש סתרי אהדדי, דברישא אמרו על יוסף ששם מבטחו בה' לבדו, ואח"כ אמרו שעשה השתדלות אצל שר המשקים וזה גרם שקיבל עונש על כך.

וביאר הרה"ק שר שלום מבעלזא זי"ע (מדבר קדש), דהנה יש לדקדק בפסוק שאמר יוסף לשר המשקים 'כי אם זכרתי אתך כאשר ייטב לך', מהו הלשון 'כי אם', היה לו לומר לשון בקשה, אנא הזכירני לפני פרעה וכיוצ"ב, וכן לכאורה היה צריך לומר 'כאשר ייטב לך וזכרתי'.

אך הביאור הוא שאדרבה יוסף לא בטח כלל בשר המשקים ולא פנה אליו בבקשה, אלא כך אמר לו, בטוח אני בהש"ת שיוציאני מאפילה לאורה ואתה תהיה השליח להצלתו, ועל כן באיזה אופן שתזכירני לפני פרעה, אפילו דרך בזיון וכמו שבאמת עשה שר המשקים שהזכירו לגנאי, נער, עברי, עבד, בכל זאת יוציאני ה' מהבית הזה.

וזהו הפי' 'כי' גם 'אם' זכרתי אתך כאשר ייטב לך' כאשר יעלה על לבך לומר ואיך שתמצא תעשה, מכל מקום 'והוצאתני מן הבית הזה',

הראשון אשר היית משקהו' - היינו גם אם יימצא זבוב בכוסו, לא יאונה לך כל רע כי אין הדרך להקפיד על כך, ע"כ.

והשתא מובן שפיר הא דאמר לו יוסף לשר המשקים, מתוך ביטחון ובוודאות גמורה דיהיה איך שיהיה, ובאיזה אופן שתזכיר אותי לפני פרעה, סוף כל סוף אתה תהיה השליח להוציאני מבית הסוהר, דהא אם לא כן לא היה פרעה קוצף עליך כלל מעיקרא, אלא הכל בהשגחה עליונה מאת השי"ת לטובתי וישועתי.

פרשת מקץ ליל שבת קודש זאת חנוכה תש"ע - בית שמש

כולנו בני איש אחד נחנו (מב, יא), איתא בשם זקני הרה"ק הרבי מלובלין זי"ע א שהקשה דלכאורה צריך להבין הלשון 'נחנו' דהיה לו לומר 'אנחנו'.

וביאר ד'נחנו' הוא לשון מנוחה, שעל ידי האחדות של בני יעקב שהיו באהבה ואחווה היה להם נייחא, וזה 'כולנו בני איש אחד' שהם באחדות כאיש אחד, ועל ידי זה 'נחנו', יש לנו נייחא וקורת רוח, ונוח לנו מכל הצרות והיגון והאנחה. והענין הוא דאי אפשר להיות באחדות כי אם מרוב הכנעה וענוה, וזהו 'נייחא' - שהיו נוחים ושפלים זה לזה, וזה גרם להם להיות באחדות, ועל ידי זה היה נוח להם מכל הצרות.

ובענין הענוה והשפלות ראיתי בתפארת שלמה' בפרשתנו על הכתוב (בראשית מב, א) ויאמר יעקב לבניו למה תתראו, דהרמז למה תפרסמו עצמכם שאתם אנשים גדולים, ותתראו לפני בני אדם לראות במעלתכם, ואמר להם (מב, ב) 'רדו שמה', טוב לכם בחינת ירידה ושפלות - כי 'אני אשכון את דכא' (ישעיה נז, טו).

וביאר שם עוד על הכתוב להלן (מג, כג) 'שלום לכם אל תיראו אלקיכם ואלקי אביכם נתן לכם מטמון באמתחותיכם', דביאורו הוא, 'שלום לכם אל תיראו', ר"ל שלמות יהיה לכם כשתהיו צנועים במעשיכם ולא תראו עצמכם במעלתכם לפני בני אדם, ואמר 'אלקיכם ואלקי אביכם נתן לכם מטמון באמתחותיכם', פירוש, דבר זה של בחינת השפלות הוא לכם מטמון וירושה מאבותיכם, כמו שאמר אברהם אבינו ע"ה 'ואנכי עפר ואפר' (בראשית יח, כו), וכן יעקב אבינו ע"ה אמר 'קטונתי' (בראשית לב, יא), כי ענין התנשאות היא בחינת שבירת הכלים 'אני אמלוך', אבל באמת 'ה' ימלוך לעולם ועד' (שמות טו, יח), וכדכתיב (עובדיה א, כא) 'והיתה לה' המלוכה', עכ"ל.

והנה לפי דברי קדשו יש לבאר הכתוב בהמשך הפרשה (מג, ג) 'וירדו אחי יוסף עשרה', שבני יעקב בשעה שירדו למצרים היו בבחינת שפלות והכנעה ונמיכות קומה,

וזהו 'וירדו' שהיו שפלים בעיניהם, ולכך זכו להיות באחדות, בחבורה אחת, וזהו 'אחי יוסף עשרה'.

שוה"ט ליל שב"ק פרשת וישב שבת חנוכה - בית שמש, תשפ"ד

אלה תולדות יעקב יוסף בן שבע עשרה שנה וגו' (לו, ג). וברש"י, ביקש יעקב לישב בשלוח קפץ עליו רוגזו של יוסף עכ"ל, ובי"שמש משה' מדקדק מהו הלשון רוגזו של יוסף, דלכאורה הוה ליה למימר צערו של יוסף וכדו'.

והנראה לבאר בהקדם דברי קדשו של כ"ק מרן אאמור"ר זי"ע, שפירש הכתוב על פי דברי קדשו של הרה"ק השר שלום מבעלזא זי"ע, שאמר לזקני רביה"ק רבי משה מלעלוב זי"ע, בעת היפרדו לשלום לפני עלייתו לארץ ישראל, על הפסוק (תהלים קטו, יד) 'יוסף ה' עליכם, עליכם ועל בניכם, לבאר את דבר כפל הלשון, עליכם ושוב עליכם ועל בניכם.

דהנה כפי התנהגותם ומעשיהם של האבות ומדרגתם בקודש, גם תולדותיהם כיוצא בהם, הורתם ולידתם בקדושה, ונמשכת להם נשמה גבוהה ומדות טובות, ואם ח"ו בזמן לידתן לא הייתה התנהגותם של האבות כראוי, אזי תולדותיהם כיוצא בהם במדריגה נמוכה, ואין בידי האבות כח לשנותם ככ'.

אמנם כאשר האבות משפרים מעשיהם, ומתקנים נפשם רוחם ונשמתם בקדושה של מעלה, אזי ישפיעו גם על בניהם, ויתעלו גם בניהם הנולדים מכבר, וזהו 'יוסף ה' עליכם', שתזכו להוסיף קדושה עליכם, ואז רוח הטהרה שנשפעה 'עליכם' תשפיע גם 'על בניכם', להיטהר ולהתקדש לתקן נפשם כראוי, עכ"ל.

ולפי זה י"ל דהנה כשהאדם משלים את עבודתו בעוה"ז ומתקן את נפשו, אזי הוא נאסף מן העולם לפי שתכלית האדם בעולמו הוא לעמול ולהתייגע בעבודתו 'ית' ולא לשבת בשלוח, אכן הצדיק אשר כבר השלים את תיקון נפשו, יש לו עדיין חיות בעוה"ז בעבור בניו ותלמידיו למען ישפיע עליהם שפע קודש על ידי העבודת השי"ת שלו, וכדב"ק של השר שלום מבעלזא.

וזהו 'ביקש יעקב לישב בשלוח' שהרגיש בנפשו ששלום ושלוח לו מהיצר הרע ומלחמותיו, לכן מיד 'קפץ עליו רוגזו של יוסף', היינו שנשאר בעולם הזה להוסיף ולעמול בעבודת השי"ת עבור בנו, וכדאיתא (סוטה לו) דמות דיוקנו של אביו נראה לו, ולכן נשאר יעקב בזה העולם בעבור בנו, עכ"ל.

והנה איתא בגמרא (ברכות ה) א"ר לוי בר חמא אמר ר"ש בן לקיש לעולם ירגיז אדם יצר טוב על יצר הרע שנאמר (תהלים ד, ה) 'רגזו ואל תחטאו', ופירש"י ירגיז יצר טוב - שיעשה מלחמה עם יצר הרע.

ועתה ימתק מאוד הא דנקט רש"י בלשון 'רוגזו של יוסף', דהא כדברי אאמור"ר זי"ע כל מה שנשאר יעקב בזה העולם, לאחר שכבר הגיע בעצמו לבחי' שלום ושלוח מהיצר הרע ומלחמותיו, הוא כדי לסייע בעבודתו וליתן כוח ליוסף להישמר ולעמוד בניסיונות ומלחמות היצר בכל המצבים שיעברו עליו.

וזהו 'ביקש יעקב לישב בשלוח קפץ עליו רוגזו של יוסף', דלאחר שהשלים נפשו ועבודתו בזה העולם יהבו ליה מן שמיא עניין זה, שע"ז יצטרך להישאר עוד בזה העולם, להיות לעזר ליוסף להרגיז יצר הטוב על יצר הרע, ודו"ק.

ב'לחיים' לאחר תפילת שחרית יום שישי ערש"ק וישב, א' חנוכה בהיכל ישיבתנו הק' מתיבתא דרבי שמעון

הנה הבחורים החשובים שיחי' בוודאי התכוננו לחנוכה בלימוד ספה"ק 'קדושת לוי', עם ה'קדושות', ואחזור על דבר אחד שכתב ה'קדושת לוי' דהנה בחנוכה יורדות השפעות גדולות מן השמים, בימים ההם בזמן הזה, כל מה שהיה אז חוזר ומתעורר לטובה, השפעות טובות ברוחניות ובגשמיות בכל העניינים.

וכן בכל שבת קודש יורדים לעולם השפעות טובות, אבל כדי לקבל את ההשפעות צריך להכין כלים, וזה תלוי בעשיה שלנו, בעבודה שלנו, בהדלקת נר חנוכה שלנו, בעבודת ההלל וההודאה, דכפי ערך העשייה כך זוכים לקבל ההשפעה.

השי"ת יעזור, הרי מגיע כעת שבת גדולה כזו, שזוכים אנו לקבל בה גם קדושת השבת וגם חנוכה, השפעה כפולה, השי"ת יעזור שנזכה להכין את הכלים לקבל את ההשפעות הטובות.

היום בתפילת שחרית בעת אמירת שירת הים, בפסוק 'ויושע ה' את ישראל ביום ההוא מיד מצרים', עלו במחשבתי דברי ה'קדושת לוי' שמביא (קדושה שניה, חנוכה) בשם האר"י זי"ע על מה שנאמר בהגדה של פסח 'וכל המרבה לספר ביציאת מצרים הרי זה משובח', דהנה באותיות התורה יש כוח לעורר ולהמשיך ע"י קריאתם את מה שנכתב בהם, וכאשר ישראל קוראים את סיפור ההגדה ומעשה הניסים אזי הם מעוררים וממשיכים ע"י אמירת האותיות אותם הישועות והחסדים שעשה אז השי"ת, ע"כ.

והנה כלל ישראל צריך בימים אלו לישועות, וכשאומרים אנו 'ויושע ה' ביום ההוא את ישראל מיד מצרים' אזי ממשיכים באותיות התורה חסדים וישועות כמו שהיה אז, ועלינו לכוון בעת התפילה ולבקש מהשי"ת שנוכה בעז"ה בימים אלו לראות את 'היד הגדולה אשר עשה ה' במצרים', אכ"ר.

פרשת מקץ

מעט על מעשיהם, ואיך שייכים החלומות שהוא חלם לענין מה שרצה להענישם. וביאור הענין הוא שכאשר הצדיק רוצה להעניש את אחד על אשר לא טוב עשה, צריך קודם לנקות עצמו מכל צד פניה עצמית, וכל זמן שלא ניקה עצמו מכל צד נגיעה ועדיין יש לו פניה אסור לו להענישו.

ולכן אמר הכתוב ויזכור יוסף את החלומות אשר חלם להם, "יוסף האט זיך בארעכנט אז ער איז אינגאנצן שולדיג" שהתבונן והחליט בדעתו שהוא על ידי חלומותיו גרם להם לעשות מה שעשו והוא אשם במכירתו וכו', ועל ידי כן טיהר לבבו מכל צד פניה כיון שהוא הוא הגורם.

רק דמכל מקום הרי הגיע לאחיו עונש על אשר עשו, לכן אמר להם מרגלים אתם והענישם מעט.

להחזיק את עצמו שהוא במדרגה גדולה כזו שתצמח לו הישועה למעלה מדרך הטבע, אלא החזיק עצמו במדרגתם של שאר כל אדם וצריך להשתדלות כשאר כל אדם, והגם שהיה בטחונו אמיץ בה', קיים את מצוות ההשתדלות בדרך הטבע להביא לישועתו, ולכן בקש משר המשקים שיזכירונו אצל פרעה.

אכן באמת יוסף הצדיק לרוב גדלותו בטחונו בה' לא היה צריך כלל להשתדלות, ומשום כך נענש על שבקש זאת משר המשקים, כי לא היה נכון לעשות כן, דוקא לרוב מדת הבטחון שהיה בו.

(תשל"ז)

ויזכור יוסף את החלומות אשר חלם להם ויאמר אליהם מרגלים אתם (מב, ט).

ולכאורה קשה דהיה לו לומר ויזכור יוסף את אשר עשו לו ויאמר וגו', כי הלא רצה להענישם

ויהי מקץ שנתים ימים (מא, א).

איתא במדרש (בראשית רבה פט, ג) אשרי הגבר אשר שם ה' מבטחו (תהילים מ, ה) זה יוסף, ולא פנה אל רהבים, על ידי שאמר לשר המשקים זכרתני והזכרתני ניתוסף לו שתי שנים.

ולכאורה דברי המדרש סותרים מרישא לסיפא, דפתח בשבחו של יוסף אשרי הגבר אשר שם ה' מבטחו זה יוסף והיינו שבטח בה', וסיים שנענש על שפנה אל רהבים ולא בטח בה'.

אך הביאור הוא, דבאמת גם אחר שהאדם בוטח בה' מצוה עליו לעשות גם השתדלות בדרך הטבע (חובת הלבבות, שער הבטחון, פרק ג) ולא לסמוך על נס שלא כדרך הטבע, אמנם ישנם בעלי מדרגה אשר לרוב גדלות בטחונם בה' אין צריכים להשתדלות כלל, אך יוסף ברוב ענותנותו לא האמין בגדלותו

דברות קודש

מרשימות הרה"ג ר' יואל עקיבא אייגר שליט"א מראשי חבורת הבהורים

פרשת מקץ תשס"ג

הרי כסף, מה עוד אתם רוצים, שרצה לומר להם הרי יש לכם הכל, אמנם השבטים השיבו לו שבאמת יש לנו הכל אבל עם כל זה אנחנו צריכין שתתפלל עלינו, כי אפילו שיש לנו את כל הנצרך להצלחה, עכ"ז אנחנו יודעים שאין זה מספיק אלא אנו צריכים תפילה וסייעתא דשמיא.

ועל זה ענה להם יעקב, אם זכיתם להגיע להכרה זו שאפי' כשיש הכל עכ"ז צריכים לתפילה, א"כ בוודאי שא-ל ש-די יתן לכם רחמים ואין בזה שום ספק.

שחסר לו דבר מסוים בחייו הוא עומד ומתפלל לה' שימלא בקשתו, אבל כשהוא צריך לעשות איזה דבר ויש לו כל הדברים הנצרכים לזה, אזי אינו חושב כ"כ שהוא צריך עכשיו ג"כ להתפלל, רק חושב שבוודאי יצליח.

והנה כאן יוסף הצדיק ביקש מאחיו ואמר להם שייתן להם אוכל רק שיביאו את בנימין אליו, ואכן כך עשו השבטים ולקחו עמם את האה, וגם דורון וכסף הביאו עמם, ומדרך הטבע היה נראה שיש להם הכל ובודאי יצליחו.

וזהו שאמר להם יעקב הרי דורון הרי אחיכם

וא-ל ש-די יתן לכם רחמים. במדרש רבה (צ"א, י"א) אמר להם הרי הכסף הרי הדורון והרי אחיכם, צריכין אתון מילתא אחרת, אמרי ליה צלותך אנו בעיין, אמר להון אם צלותי אתון בעון וא-ל ש-די יתן לכם רחמים, עכ"ל.

לכא' יש לדקדק דהנה השבטים ביקשו מיעקב אביהם שיתפלל עליהם, והוא השיבם מיד בהבטחה, בלשון ודאית, 'וא-ל ש-די יתן לכם רחמים'.

והנראה דהנה דרכו של אדם כשהוא נמצא בצרה אזי הוא קורא לבוראו, וכן בכל פעם

רבי יוחנן וריש לקיש עסקו בבירור ענייני ל"ט מלאכות שלוש שנים

שהילכותיה מרובים וצריך הכנה רבה כדי ללמדם

במוצאי יום מנוחה

סדר מוצאי שבתות החורף תשפ"ד

רבי יוחנן וריש לקיש עסקו בבירור ענייני ל"ט מלאכות שלוש שנים

כשמרקדין בשבת קודש טפה מעל הקרקע בבחינת אוכל מתוך פסולת

כחוצאי יום מנוחה

סדר מוצאי שבתות החורף תשפ"ד

שיחה עם הרה"ח ר' חיים טויב שליט"א מעיה"ק צפת

לקרוא את הקללות היה רבינו מסמן לי בתנועה חריפה שלא אעמוד מול הבעל קורא, כי נזהר מאוד שלא יעמוד איש מול הבעל קורא בעת קריאה זו.

בעודי נער צעיר אירע פעם בעת שירת 'לכה דודי' בליל שב"ק, התחילו לזמר את הלחן הלעלובאי המוכר ואני תופפתי בהתלהבות על השולחן, לא עוברים כמה רגעים ורבינו מסובב לעברי את ראשו במבט חריף שגרם לי לתפוס עצמי מיד לחדול מלתפוף כי הדבר אסור בשבת.

עוד דבר נפלא חרוט בזיכרוני, היה זה כעבור תקופה, כשכבר נבנה ה'מקווה' שליד בית מדרשו של רבינו, באחת השבתות הגעתי מוקדם לבית המדרש ונכנסתי למקווה, בהיכנסי לשם ראיתי יהודי מבוגר מתאמץ ודולה מתוך המקווה דליים וספלים, ומרוקן אותם לבור הניקוז הסמוך, כעבור רגע קלטתי כי האיש הזה הוא לא אחר מהרבי זי"ע בכבודו ובעצמו...

מתברר שביום שישי מילאו את המקווה יותר מדי, עד שהוא עלה על גדותיו ומימיו זלגו החוצה, כפי הנראה הרבי לא רצה שמי המקווה יהפכו ל'זוחלים' ולכן טרח בעצמו ובמשך דקות ארוכות רוקן את מי המקווה, באמצעות דלי וספלים, עד שמפלס המים ירד.

הקשר עם ה'באר יעקב'

בשנות הבחרות למד איש שיחנו, הרה"ח ר' חיים שליט"א בישיבת נדבורנה בבני ברק, בנשיאותו של כ"ק האדמו"ר ה'באר יעקב' מנדבורנה זצוק"ל, ועל כך הוא נושא זיכרון יקר:

במוצאי שבתות לאחר תפילת מעריב היינו עוברים על פני רבינו להתברך ב'א גוטע וואך', בהזדמנות זו היה הרבי שואל אותי מדי פעם 'היכן אתה לומד' ואני השבתי, בישיבה נדבורנה, והוא היה מגיב על כך בהתפעלות וממש התמלא חיות מזה.

בכל פעם היה אומר לי למסור פרישת שלום בשמו לרבי מנדבורנה, אני כמובן מילאתי את השליחות ולמחרת ביום ראשון ניגשתי אל האדמו"ר ה'באר יעקב' ומסרתי לו את דרישת השלום והוא הגיב ב'ישר כוח'.

אך בשני מקרים (הפעם האחרונה הייתה בקיץ תשס"ט כמה חודשים לפני הסתלקותו) הוסיף רבינו זי"ע ואמר לי באותה הלשון:

"דו וייסט איך האב געלערנט חברותא מיט דער נדבורנער רבי אין וולאזין אין תל אביב, דו זעהסט, ער איז געווארן אזא גרויסע איד, און איך האב געבליבן אזא פשוטער איד - יודע אתה, אני למדתי בצעירותי עם הרבי מנדבורנה ביחד בישיבת 'וואלאזין' בתל אביב, וראה מה יצא ממני, הרבי מנדבורנה הוא יהודי כה גדול, ואילו אני נשארתי יהודי פשוט..."

מה מה'טיש', מבלי לאכול מאומה, כשאני מביט על הרבי ומתבונן בהליכותיו.

והנה באחת השבתות, לאחר שסיימו לזמר 'יצוה צור חסדו' קורא לי רבינו בחביבות ושואל אותו "יינגלע, האסט געגעסן שלוש סעודות - ילד, האם אכלת סעודה שלישית?".

השבתי בשלילה והרבי מתפלא ברחמימיות: "למה לא אכלת?". כי אני לא אוהב את המאכלים האלו, עניתי. "ואלו מאכלים אתה כן אוהב - און וואס האסט דו יא ליב?" ממשיך ושואל הרבי.

באותה שעה הייתה מונחת לפני רבינו צלחת עם כמה פרוסות דג מעושן בשמן זית שרבינו היה טועם ממנו בסעודה זו, הצבעתי על הצלחת ואמרתי לרבי בשפתו של ילד "את זה אני אוהב".

"דו האסט ליב סנדוויץ'?" האם אתה אוהב לאכול כריך, סנדוויץ'?" שב ושואל הרבי ואני מהנהן בראשי לחיוב.

"לך טיטול ידיים" פוקד עליי הרבי ואני ממנהר לעשות כמצוותו. כשחזרתי לשולחן כבר המתין לי סנדוויץ' של כמה פרוסות חלה ובתוכן פיסות של דג מעושן שהוכן במיוחד עבורי על ידי הרבי זי"ע.

מי רוקן את מי המקווה?

עת נפתח בית המדרש הקטן של רבינו זי"ע בקומת הכניסה של הבניין בו התגורר, ברחוב הנשיא, עברה ה'סעודה שלישית' להיערך בביהמ"ד ואף הציבור החל לגדול ולהתרחב.

אחד הזיכרונות שלי, כילד, הם מה'קידוש לבנה' שהיה עורך רבינו כמנהג לעלוב באמצע סעודה שלישית. בטרם היה יוצא לקדש את הלבנה היה רבינו ממנה בקביעות את אבי, הרה"ח ר' חי שליט"א, להיות 'שומר' לברכת המזון כשיוצאים החוצה. לאחר מכן היה רבינו מחלק 'חלבה' לילדים בחביבות ומאור פנים מיוחד.

אגב זכורני, אירע פעם שרבינו לא הרגיש טוב וביקש מהמשמש בקודש הרה"ח ר' שרגא דנציגר ז"ל שיתפללו מנחה ויעשו 'שלוש סעודות' ושאבי שליט"א יגיד דברי תורה.

רגעים ושביבים נאדרים רבים חרוטים בזיכרוני מהליכותיו של רבינו זי"ע שהתהלך תמיד בארבע אמות של הלכה. בעת 'סעודה שלישית' היה רבינו יושב כשפניו מול ארון הקודש בבית מדרשו הקטן, המקום היה קטן וצפוף אך רבינו תמיד נזהר שאיש לא יעמוד כשגבו לארון הקודש, וכשהבחין במישהו עומד שם היה מסמן לו שלא יעמוד במקום זה.

וכן זכורני, בתור בחור צעיר הייתי עומד בעת קריאת התורה תמיד ליד הבימה, מול בעל הקורא, ליד רבינו. כשהגיעו בפרשת כי תבוא לפרשת הקללות, לפני שהחל בעל הקורא

"הרבי זי"ע היה מאריך בשמונה עשרה של מעריב במוצאי שבת. זכורני פעם אחת, היה זה עוד בתקופת בית הכנסת הקטן ברחוב הנשיא 48, כשהגיע הרבי לתפילת 'אתה חונן' פרץ פתאום בבכי חרישי, מרטיט לב.

"הרבי עמד וביקש כל מילה בבכי, בהתייפחות, 'חוננו מאתך חכמה, בינה', כשהוא מתחטא לפני אביו בדמעות שלישי, מתחנן לפני השי"ת מתוך שברון לב שיפתח לו שערי חכמה ודעת, היה זה מעמד שלא אשכח לעולם..."

את התיאור הזה שומעים אנו מהרה"ח ר' חיים טויב שליט"א, מחשובי האברכים החסידיים בעיה"ק צפת, שזכה מגיל צעיר, כילד בעיה"ק צפת, להתפלל בבית מדרשו של רבינו ולהתקרב אליו.

"ילד בן תשע הייתי עת דרכו רגליי לראשונה על מפתן ביתו של כ"ק מרן אדמו"ר זי"ע ברחוב הנשיא ארבעים ושמונה", הוא פותח ומספר לנו באחד מלילי חנוכה בשבוע זה.

"זכור לטוב שכננו הרה"ח ר' צבי הערשיל ברקוביץ שליט"א, שזכה לשמש את רבינו זי"ע בעיה"ק צפת, שדרכן את אבי שליט"א, לטפס מדי שבת משכונת 'מאור חיים' השוכנת למרגלות העיר, עד לביתו של רבינו לסעודה שלישית ומעריב, כדי להתבשם מזיוו וליצוק מים על ידיו".

סנדוויץ' לסעודה שלישית

באותה תקופה היה רבינו עורך את שולחנו הטהור בסעודה שלישית בביתו נאווה קודש, מדי שבת בשעת מנחה היו ממתנים ליד ביתו כמניין יהודים בהגיע השעה היה רבינו עצמו פותח את הדלת והיינו נכנסים פנימה.

לא פעם היה הרבי מתבטא בהערכה באוזני אבי שליט"א "דו האסט געקומען פון מאור חיים, דו האסט שכר פסיעות איך וואוין דא, איך האב קאם שכר פסיעות - אתה הגעת מ'מאור חיים', יש לכם שכר פסיעות, אני גר כאן בבית, בקושי יש לי שכר פסיעות..."

זכורני, בסלון ביתו של הרבי היה ארון קודש זעיר, מעוטר בפרוכת עתיקה עליה נרקם ה'אשת חיל', בתוכו היה ספר תורה קטן מירושת אבותיו הקדושים זי"ע. רבינו היה מקבל בקביעות את 'פתיחת הארון' והיה הולך עם הספר תורה אל הבימה, וכל המעמד הזה היה רווי הוד.

לאחר מנחה היו מתיישבים לסעודה שלישית בסלון ביתו של רבינו. היה זה יחסית בשנים הראשונות של רבינו בצפת, הציבור היה קטן מאוד, קומץ של אברכים ויהודים צפתיים שדבקו ברבינו והגיעו בקביעות מדי שבת.

הייתי ילד צעיר והסלטים שהיו מביאים אז לשולחנו של רבינו לא ערבו לחכי, הייתי יושב אפוא ליד החלון הגדול בסלון הבית, במרחק

חיבה מיוחדת ליהודי צפת

פרק מיוחד יש להקדיש לקירוב והחיבה המיוחדת שהראה רבינו ליהודי עיה"ק צפת שכה היו יקרים בעיניו, הנה כמה רסיסים על כך:

היה זה כבר כשלמדתי בישיבה בבני ברק, באחד הימים הגעתי מסיבה מסוימת להשתתף בשמחת אירוס נכדתי של רבינו זי"ע שהתקיימה בבני ברק, עברתי בתוך הקהל הגדול והושטתי יד לרבינו למזל טוב, והוא ממרומי שולחן המזרח קורא לעברי בחביבות: "פון צפת געקומען - הגעת במיוחד מצפת?"... במילים ספורות אלו העניק לי רבינו את התחושה הטובה כי אני, הבחור הצעיר, הנני שכן וידיד טוב שלו מצפת, כמה רוממות רוח קיבלתי מכך.

שבת קודש אחת כשליוונו את הרבי לאחר תפילת מוסף בצפת, פונה פתאום הרבי אל אבי ושואל אותו "האם תסכים ששני בניך (אני ואחי שיחי) יאכלו אצלי סעודת שבת?" כמובן שאבי שליט"א השיב בחיוב.

עלינו יחד עם הרבי לביתו, הוא קידש על היין ולאחר מכן אכל מהקוגל, לאחר מכן ישב עמו עוד קצת ושוחח עמו, התעניין על הישיבה וכו', למעשה הוא לא אכל עמו את הסעודה אך דאג שאנו נשב ונאכל את הסעודה בשלימות בביתו, והיה זה קירוב מיוחד.

"מדבר הרב בידרמן"

גם לאחר שהייתי בחור ולמדתי כל השנה מחוץ לצפת, הרי שבימי בין הזמנים הקפדתי לעלות מדי יום לבית מדרשו של רבינו, היה זה עונג רוחני להיכנס לבית המדרש ולחזות ברבינו זי"ע שכל הליכותיו, כל פסיעה וניע שלו היו תורה שלימה.

זכורני באחד הימים בין מנחה למערב, בעוד רבינו יושב בפשטות ליד אחד השולחנות באמצע בית המדרש, ניגש אליו יהודי לא מוכר, חבוש כיפה סרוגה יחד עם בנו, בחור דובר אנגלית.

הפרק, בירר אצלי היכן הדירה ששכרתי לאחר החתונה, כשאמרתי שהדירה היא בקומה רביעית נענה על עצמו בצחות 'נו, אני כבר לא יכול לעלות כל כך הרבה קומות', כך שוחח עמו בפשטות ולבביות עצומה, כשהוא עושה הכול להעניק לנו את ההרגשה הטובה ביותר. בשלב מסוים קם רבינו והוציא כמה ספרים מהארון ושאל אותי בחביבות "האסטא א' בית אהרן" - האם יש לך את הספר הקדוש 'בית אהרן' - ונתנו לי במתנה, וכן נתן לי ספר 'מסילת ישרים' ועוד ספר, ולאחר מכן הוציא מכיסו שטר של מאה שקל ועוד שש דולר ונתן לי כדורון דרשה.

אחר כך יצא רבינו לבית המדרש לתפילת מעריב, ולאחר התפילה ניגש אלינו בעצמו ושאל האם אכלתם כבר 'נאכט מאהל' אבי שליט"א השיב שלא, "בואו תאכלו ארוחת ערב" נענה הרבי והזמין אותנו לעלות לביתו. מיד יצאו המשמשים לקנות לחם וביצים חביתה וירקות, כשרבינו עצמו עומד עלינו לשרתנו ולדאוג שתהיה לנו ארוחת ערב מושלמת, שדבר לא יחסר בה.

הרבי עצמו לא אכל עמו אך המשיך בשיחתו הלבבית עמו. והנה אני כשלמדתי בישיבת נדבורנה שמעתי לא פעם את הסיפור המופלא הבא שעבר מפה לאוזן, וכך סיפרו: ביום החופה של רבינו זי"ע, כשהגיע העת לצאת אל החופה לא מצא אותו אביו רביה"ק ה'ברכת משה' זי"ע, והתחילו לחפש אחריו עד שמצאו אותו יושב יחד עם החברותא שלו, הנדבורנר רבי, ה'באר יעקב', לומדים יחד בשקיעות עצומה באחד מבתי המדרש בירושלים, ומשם לקחו אותו אל החופה. כך שמעתי מספרים.

באותו מעמד, באותה ארוחת ערב לבבית, הרהבתי עוז וסיפרתי באוזני רבינו את הסיפור הזה ושאלתי "האם הסיפור הזה נכון?". הרבי שמע ונענה כמהורה, "אזוי? האומנם, כך מספרים? נו, טוב..." הוא זי"ע לא הכחיש ולא אישר את הדברים, אך אני הבנתי מתוך דברי קדשו שאכן כך היה.

(המשך יבוא בעז"ה)

כיון שהיה זה כאמור באמצע בית המדרש, יכולתי לשמוע את האב מספר לרבינו שהוא מנסה להכניס את הבן שלו למוסדות 'מגדל אור' של הגרי"ד גרוסמן שליט"א אך עד כה הבן לא הצליח להתקבל.

אני שומע את הרבי שואל אותו האם יש בידו את מספר הטלפון של משרדי מוסדות מגדל אור, האיש שולף מיד את המספר, והרבי מתקשר...

"אפשר לדבר עם הרב גרוסמן?" שואל הרבי כפי הנראה הדובר מעבר לקו השיב שהרב גרוסמן אינו נמצא כעת ושאל את רבינו מה להשאיר לו בהודעה. "תגיד לו שהרב בידרמן מחפש אותו" עונה רבינו.

כנראה שהמזכיר לא שמע היטב, או לא קלט את השם, ורבינו חוזר ומאייט באוזניו בקול רם: "הרב בידרמן, ב"ת יו"ד דל"ת רי"ש וכו'. בכך הסתיימה השיחה, אבי הנער נתן לרבינו קוויטל ופדיון במעטפה, הרבי פתח את המעטפה, הוציא מתוכה את שטר המאה שקלים והשאיר אצלו את הקוויטל.

יצאתי נפעם מבית המדרש וסיפרתי מיד למשמשו של רבינו, הרה"ח ר' מאיר בעלו שליט"א את כל הסיפור לו הייתי עד ועדכנתי אותו בפרטים.

ניתן לשער שהעניין הסתדר על צד היותר טוב, אך לי אישית גרם הדבר להתרוממות רוח והותיר עליי רושם עצום, לראות איך הרבי בפשטות מתקשר בעצמו, למזכירות, כאחד האדם, לא על ידי משמשים וכו', הכול כדי לסייע ליהודי שאפילו אינו מכיר.

הסיפור על יום החופה

כשבועיים לפני נישואי הגעתי יחד עם אבי שליט"א לבני ברק, בה שהה אז רבינו זי"ע, כדי להזמינו לחתונתי. היה זה בחודש כסלו, הגענו לבית מדרשו של רבינו ולאחר תפילת מנחה נכנסנו לחדר הצמוד לביהמ"ד.

רבינו קיבל אותנו בחביבות ובשמחה שאין לתאר, שוחח עמו על עניינים שונים שעל

קיצור שו"ע

שב"ק מקץ ד' טבת ה'תשפ"ד

סעיף ד.

נולד, והינו דבר שנתחדש היום, כגון אפר מן אש שהסק היום על ידי עובד כוכבים, וכן ביצה שנוקדה היום, ומים הזולתין מן האילנות בימי ניסן, וכן אפלו לא נתחדש היום אלא שבא מכת מעשה שהיו אסורין לעשות היום, כגון פרות שנוקלו מן האילן או שתלשן עובד כוכבים, וחלב שנוקל היום וכדומה, גם כן אסורין בטלטול. ופת שאפאה עובד כוכבים בשבת בעיר שרפה עובדי כוכבים שמן הסתם לשם עובדי כוכבים אפאה, אם היא שעת הדחק או לצרף מצוה, מתר ל'ישראל לאכלה בשבת.

סעיף ה.

פלים שהם מיחדים לעשות בהם מלאכה האסורה

ג' סעיפים בכל יום

תקנת כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

לטלטלן להניחם במקום דמשתמרין. סעיף ו.

מקצה מחמת חסרון כ"ס, דהינו שהאדם מקצה מדעתו להשתמש בהם מפני שהוא מקפיד עליהם שלא יתקלקלו, כגון כלי אמנות שמקפיד עליהם שלא יפגמו, וסכין שמתקנים בו את הקולמוס, וסכין של שחיטה וסכין של מילה, וכן גיר העומד לכתיבה, ושטרי חובות וכתבי חשבונות ואגרות, שהוא מקפיד עליהן לשמרן, וכלים היקרים שאינו משתמש בהם כלל, וכן כל דבר שמחמת שמקפיד עליו הוא מיחד לו מקום ואינו משתמש בו, וכן כלים שבתנוה שעומדים למכירה אפלו הם כלי סעודה, אם אין דרכו להשאילן (אבל אם דרכו להשאילן לפעמים אינן מקצין) כל אלו והדומה להם, וכן כ"ס המיחד למעות הנין מקצין מחמת חסרון כ"ס ואסורין בטלטול, אפלו לצרף גופן או לצרף מקומן.

לעשות בשבת, כגון מכתשת וריחים וקרנס [פטיש] (האמר) וקרדם ומכבדות שמכבדין בהן את הבית, ושופר ומנורה, ומחט שתופרין בה, ונרות שלמים בין של חלב בין של שעוה, ופתילות מצמר גפן, ובגד שעטנז שאסור ללבשו, וכן כל כיוצא באלו מתרין לטלטלן לצרף גופם, כגון קרנס לפצע בו אגוזים, קרדם לחתך בו דבר מאכל, מחט שלמה לטל בה את הקוץ (אבל אם נטל עקצה או חדה אסורה בכל טלטול). וכן מתרין לטלטלן לצרף מקומן, דהינו שצריך להשתמש במקום שהפלי מנח שם, וכיון שנטלו בהתר, וכן אם שכח ונטלו בידו, מתר לטלטלו גם יותר ולהניחו במקום שירצה. אבל שלא לצרף גופן ושלא לצרף מקומן, אלא לטלטלן בשביל עצמן לבד שלא יגבבו או יתקלקלו, אסור לטלטלן. ותפלין גם כן אסורין לטלטל. אך אם מנחים במקום בזיון שיוכלו להתקלח, מתר

כרטיס כניסה לגן-עדן...

העיר אומן הייתה כמרחק. "השמעת?" שאלו יהודי העיר איש לרעהו, "ר' נפתלי הזקן חזר!" "הייתכן?" השתוממו השומעים, "והרי נסע לארץ ישראל כדי למות ולהיטמן בעפרה הקדוש, מה טעם חזר לכאן?"

איש לא ידע את הסיבה. ר' נפתלי סוחר היין היה מחשובי הקהילה בעיר אומן. כל ימיו עסק לפרנסתו במסחר היין כדרך שהורו חכמינו "עשה תורתך קבע ומלאכתך עראי". מכר האיש די רוטלים של יין כדי להביא מזון די מחסורו של אותו יום? היה קם ונוטש את חביות היין, מתיישב בבית המדרש, ומיד היה משתפך קולו בניגון נלבב של גמרא.

ר' נפתלי זכה לשני שולחנות. תורתו הייתה משתמרת ומלאכתו מתברכת. בני הבית התפרנסו ברווח ובכבוד ואף כסתו הייתה מוטלת בין רבני העיר וחסידיה כחסיד בר אוריין הבקי בשבילין של תורה ועבודה. כל שנותיו עברו עליו בשופי, ראה ברכה בעמלו בנים ובני בנים עוסקים בתורה ובמצוות.

כיון שהגיע ר' נפתלי לזקנה, החל נותן דעתו לעלות לארץ ישראל. לבלות בה את שארית ימיו אשר נותרו לו עלי אדמות ולהיטמן בין סלעיה בהגיע עת פקודתו.

הפקיד ר' נפתלי את בניו על בית המסחר, ציוו על ביתו הגדול, והורישם מחיים את מטלטליו, ויצא ללכת ארצה ישראל וצרוור כספו עמו.

כל ידידיו ואוהביו נפרדו ממנו בדמעות שליש טרם יצא. העתירו על ראשו ברכות עד בלי די, איחלו לו שעד לא יגיע זמנו, ישמע קול שופרו של משיח צדקנו, וגם המתים אשר בעפר המה יקיצו וירננו בתחיית המתים, קל וחומר שהחיים עצמם יזכו לחיי נצח.

כה בירכוהו בלב שלם וכאשר נעלמה העגלה בעיקול הדרך מלמלו את הברכה המשולשת "יברכך, יאר, ישא" וחשו נקיפה של צער וגעגועים על ידיד ואוהב שעזב אותם ועלה לחונן את עפר הארץ.

אלא שלא עברו ימים רבים ושמועה משונה פשטה בעיר, "ר' נפתלי שב הנח". כמסופר ברישא.

הקיפו אותו כל מכיריו וידידיו הרבים כזמורות של גפן, ובקשוהו לגלות להם, מה טעם נמלך בו, ואחר שמירק עצמותיו בטלטולין וייסורין של נסיעה ארוכה וזכה להגיע בשלום לארץ הקודש, סב לאחור ולא השתקע בה כפי שרצה. ר' נפתלי מילא פיו מים. אפילו רמז קל לא רימו על הסיבה שהניאה אותו מכוונתו הראשונה. גם היה תשוש ויגע מן הנסיעה הנה ושוב, פרש מבני החבורה ושב לביתו באמצע השיחה. והיה הדבר לחידה בעיני בני אומן.

לא עברו ימים הרבה ור' נפתלי חלה את חוליו אשר ימות בו. ויצו לבניו לקרוא את אנשי

החברא-קדישא. הבנים הבינו כי מבקש אביהם להשיב נשמתו לבוראו, ספקו כף בצער, מיררו בבכי ותיכף הזעיקו את החבריה הקדושה. גבאי הח"ק וספרי "מעבר יבוק" בידיהם, נכנסו הביתה וראש החבורה הכין את הנרות להדליק אותם לקראת יציאת הנשמה.

אולם ר' נפתלי, בראותו את גבאי הח"ק, בת שחוק קלה עלתה על פניו. קרא להם והחל משוחח איתם על הא ועל דא. סיפר להם מעשיות מהכא ומהתם, כל עיקרו של ענין יציאת הנשמה נראה כמי שאינו עומד כלל על הפרק... לא זו אף זו, גם מראה פניו של ר' נפתלי עצמו, לא נראה כמי שצילו של מלאך המות מרחף מעליו בגשתו אליו לקחת את נפשו.

כיון שעברה שעה ושעתיים הבינו הגבאים שטעה ר' נפתלי בשיקול דעתו והקדים את השעה, ואם לא ילכו עתה עתידים הם לבלות זמנם בבטלה. הלכו להם.

למחרת התייצבו הבנים בפני החבריא קדישא ובקשו מהם לבוא אל אביהם. שאלו הגבאים "ומראה פניו של החולה מהו?" ענו הבנים "כאשר היה תמול שלשום". נתקצפו הללו וגערו בהם "הלהתל בנו אתם באים? אם בין החיים חלקו של אביכם מולידכם, שאו זמרה ותנו תוף, כנור נעים עם נבל. אך אלינו אל תשובו עד שתראו בו סימני גסיסה".

"בהלכות גוסס וסימניו אין אנו בקיאים" הפטירו הבנים בשפה רפה.

חישבו הגבאים את חשבונם. החולה מחלתו אנושה, אף שלח לקרוא להם. למיחש מיבעי. שמא תאמרו תמול הזעיק אותם על חינם? היום איננו אתמול. אדרבה, בוודאי הכביד חוליו עוד יותר.

מיד לקחו את ספריהם ובאו במניין גדול לבית החולה. ראה אותם ר' נפתלי, פתח איתם בדברים שלא ממין העניין והשיאם לדברים של מה בכך.

נתכעסו הגבאים כעס גדול, פעמיים הטריח עליהם לבטלה וכילה את זמנם לריק. יצאו מהבית והלכו להם.

ביום השלישי שוב באו הבנים אצלם ואמרו להם כי עתה אכן עומד ר' נפתלי לשבוק חיים לכל חי ויואילו נא לבוא תיכף. אטמו הגבאים אוזנם משמוע וישלחו את הבנים כלעומת שבאו. הלכו הבנים אצל אביהם ושחו לפניו גופן של דברים. ציווה עליהם לפייס את גבאי הח"ק באמרו, "אמרו להם כי יודעני בידיעה ברורה שהיום באה שעתך, ואם יבואו אגלה להם מדוע הזמנתי אותם ב' פעמים לשווא".

והחבריא קדישא, ספק נתפייסו ספק העבירו על מידותיהם, באו בשלישית לבית החולה, מוכנים למלא מלאכתם העגומה ככל פרטיה

ודקדוקיה.

אך נכנסו הביתה חשו בהבדל. בחולה נותרה רק קוסטא דחיותא, גון פניו היה חיור ושקוף ונשימתו כבדה. "קירבו אלי" קרא בחולשה.

התקרבו הגבאים אל המיטה ועמדו למראשותיו והחולה פתח ואמר, "רוצה אני לספר לכם מעשה אחד שהתרחש עמי לפני שנים רבות".

שדות מוריקים לכל מראה העין קידמו את פניו של ר' נפתלי בדרך ההולכת לברדיטשוב. אילנות מבלבלים טעוני תפוחים סמוקים הדיפו ריח ניחוח מבושם שדיגדג קלות בנחיריו והזכיר לו כי עונת האביב היא עתה.

בימי עלומיו, טרם הפך לסוחר יין, הייתה פרנסתו של ר' נפתלי מיוסדת על מסחר אריגים. היה נוסע בין הערים השונות והירידים למיניהם ומפיץ את סחורתו. והייתה דרכו מתקרבת מדי פעם אל העיר הגדולה ברדיטשוב.

לא החמיץ ר' נפתלי אפילו הזדמנות אחת מלהיכנס תחת צל קורתו של הצדיק הגדול, והיה אף מוסיף ומעקם את דרכו על מנת שיוכל להתקרב לעיר ולשהות במחיצת הרבי.

באותה נסיעה שב מן היריד וכדרכו בקודש הקריב לבוא ברדיטשוב. בקוצר רוח זירז את העגלון להביא אותו לביתו של רבי לוי יצחק, וכשעמדה העגלה בחצר ניתר מעליה בזריזות וצרורו בידו. בפסיעות רחבות פסע אל הבית והקיש על הדלת.

אחד מבני הבית פתח לו, "הס" אמר לו בלחש, "הצדיק עמד להתפלל זה עתה".

"אדרבה", הררה ר' נפתלי בהנאה, "לשמוע את תפילתו של רבי לוי יצחק, הרי זה מעין עולם הבא".

והצדיק אך עמד להתפלל, התעטף בטליתו ואמר בדביקות נפלאה את הפסוקים שקודם התפילה, ועדיין לא התעטר בתפיליו וכבר נשמעו מן החצר קולות של אנשים ונשים מתדיינים אלו עם אלו בקול רעש, המולה וצעקות מחרישות. יצא הגבאי להשתיק את הצועקים והללו התנפלו לפניו בבקשה נמרצת לסדר להם לאלתר "דין-תורה" אצל רבי לוי יצחק המשמש כידוע כרבה של ברדיטשוב.

מיד נכנסו בעלי הדין לפניו, והצדיק הפסיק תפילתו בתחילתה וישב בדין. ר' נפתלי ישב בחדר הסמוך והיטה אוזנו.

טען האיש: עני ואביון אנכי, משתכר פרוטות למחיה במקצוע החלפנות. אולם מנין לי כסף? לווה אני מידידים סכומי כסף גדולים, פורט אותם לזנקקים תמורת שכר טירחה זעום ופורע את חובי. וחוזר חלילה, לווה כסף בשטרות גדולים, קובץ על יד על יד אי-אלו אגורות תמורת חילופי המטבעות, ופורע את חובי.

"כאשר חליתי ונחלשתי, סברתי כי הגיע יומי, אך עד שבאתם התחזקתי מעט, ונזכרתי בדברי רבי לוי יצחק: בהגיע יומך תרגיש זאת בעצמך! "לא", אמרתי בלבי, "אינני מרגיש כך". לפיכך הטייתי את השיחה לעניינים אחרים. כך היה גם למחרת, אך עתה יודעני בבירור שהגיעה שעת האחרונה. מבקש אני לומר וידוי ואת הפתקה תטמנו בקברי.

ויהי ככלותו לדבר, מסר הגוסס לידיהם פתקה מקופלת היטב וכעבור שעה קצרה נפטר.

את ר' נפתלי ליוו אנשי אומן לבית עולמו וקברוהו בכבוד גדול. ברם, יותר מכולם נזהרו דווקא אנשי החברא-קדישא בכבודו של המנוח. רק הם ידעו את סודה של הפתקה שנטמנה בקברו יחד עימו.

"רבי לוי יצחק אסר רק עליו לעיין בה" אמרו איש לרעהו לאחר שיצאה נשמתו של ר' נפתלי, בטרם התעסקו בטהרתו, "לא עלינו, בודאי לא אחרי שהאיש כבר נפטר".

פתחו את הנייר וליבם כמו יצא למראה הכתוב: "פתחו לו שערי גן-עדן. לוי יצחק בן שרה שאשא..."

כורך ספרים, והלה הצניע אותה בתוך טבלת הכריכה של סדור התפילות שלו.

"שערו בנפשכם" לאט השכיב-מרע לחבריא קדישא, "חמישים שנה שמרתי את הסדור שלי מכל משמר, וכאשר הגעתי לארץ ישראל ורצייתי לשבוע מטובה ולשמוח בבנינה, רק אז נתגלה לי למגינת לבי, שמרוב טירדות ובלבול שכחתי את הסדור - דווקא אותו מכל הדברים - באומן!..."

"באותה שעה חשך עלי עולמי, יען כי חשתי שמגורש אני מארץ חמדת. הבנתי שניתנה לי רק אחת משתי האפשרויות, או להיטמן באדמת קודש בארץ ישראל, אבל בלי הפתקה של רבי לוי יצחק, או להיקבר בארץ העמים, יחד עם ההבטחה של הרבי הקדוש. גמרתי אומר בלבי לחזור, ארץ ישראל היא ארץ ישראל, אך הבטחה לגן-עדן!..."

רכשתי אפוא, מקום בספינה המפליגה שנית לאירופה. מכאן תבינו כיצד לא הגעתי לאומן מבלבול ותוהה. הבנתי היטב שנגזר עלי למות בניכר, ולהיטמן יחד עם הפתקה.

תמול נגנבו ממני שלש מאות רובל שהתכוננתי להשיב לבעליהם, אחד מידידי. מטה לחמי נשבר, כיצד אאסוף שלש מאות רובל, ומי ילווה לי עוד אם יצא לי שם של לווה ואינו מחזיר. מי גנב את הכסף? בוודאי הנערה המשרתת העובדת בביתי שראתה בוודאי היכן טמנתי את הצרור, שתחזיר מיד את הכסף!"

טענה המשרתת: לא נגעתי מימי בפרוטה לא-לי, ואת הכסף הזה לא ראיתי כלל וכלל. אולם הגברא אלימא הלז, חירף וגידף אותי, ולא נתקררה דעתו עד שהרים עלי מקל והיכה אותי כאילו כלב שוטה הייתי. אינני מוחלת לו.

טענו הורי המשרתת: דין צדק יעשה נא! בתנו נקיית כפים, לא שלחה ידה בממון והאיש היכה אותה על חינם. הייתכן?!

פסק הרב: ניכרים דברי אמת. המשרתת לא גנבה פרוטה והחלפן יבקש את סליחתה ויפצה אותה על המכות שהיכה אותה. ברם, ניכרים גם דברי האמת של החלפן שכספו נגנב ממנו. איש אחר היה הגנב. אך היכן הוא הכסף הגנוב? אינני רואה אותו.

באותה שעה קם הרב, הלא הוא רבי לוי יצחק והתהלך בחדרו במהירות אנה ואנה. פניו הקדושות כוסו בעננת תוגה על שאינו יכול לחלץ את בעלי הדין מהסכך. ופתאום פסק מהתרוצצותו ועמד במקום. עיניו נישאו לשמי תקרה בתחינה, "הוי, רבונו של עולם, אילו היה כאן מאנדהו שהיה נותן לי שלש מאות רובל למלא לחלפן את חסרונו - היה קונה את עולמו בשעה אחת!"

בחדר הסמוך מישש ר' נפתלי את כליו. למעלה משלש מאות רובל היו ברשותו, האם יתן אותם? מעות באות מעות הולכות, אך הבטחה לגן-עדן? לאו בכל יומא איתרמי מילתא. ניתר כצפיר עזים אל החדר הסמוך ושאל, "רבי נערץ. את רצונך הקדוש אמלא. אם אתן את הדמים - יובטח לי בכתב שאני בן עולם הבא?"

"הן" ניאות הצדיק בו במקום.

במעמד ההורים, המשרתת, ובעל דינם החלפן, העביר ר' נפתלי את הכסף לרבי שמסרו על אתר לחלפן הנגנב. בטרם עזבו העתירו כולם על ראש הרבי שפעת ברכות על שהעמיד אותם בקרן אורה, אולם הוא לא פטר אותם לשלום עד שלא בירך את הנערה המשרתת שתזכה לשידוך טוב, על חשד-חינם שחשדהו, ואת החלפן בירך שלא ידע עוד נזק לעולם.

כשכילה הרבי תפילתו ניגש אליו הסוחר בצעדים מהססים. "ההבטחה בכתב, מה תהא עליה?"

תיכף הובהלו החדרה קסת דיו, קולמוס וגליון נייר. הרבי פרש לפינה וכתב על הנייר מה שכתב, קיפל אותו שלא יראו המלים, וכה אמר לר' נפתלי: פתקה זו תשמור כל ימי חיך, ולעולם לא תקרא בה. כאשר תגיע שעתך, תרגיש בעצמך שהגיעה עיתך. ביום ההוא תמסור את הפתקה לאנשי החברא-קדישא והם יטמנוה בקברך.

פתקה ליותר את ר' נפתלי כל ימי חייו. את הכתוב בה מעולם לא ראה, וכדי שלא תאבד ממנו הגה רעיון גאוני, הוא מסר אותה בידי

ועד החבורות דהסידי לעלוב בארה"ק בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

בס"ד, ערש"ק פרשת מקץ תשפ"ד

"ואני תפילתי לך עת רצון"

בשמחה רבה הננו לבשר לבחורים החשובים המשתתפים בסדרי הלימוד של מוצאי שבתות החורף בבתי מדרשינו די בכל אתר ואתר כתקנת הקודש.

כאות הזקרה והערכה רבה יתן כשי הסידור המפואר 'שומע תפילה' לשבת קודש בנוסח רבוה"ק רועי ישראל מלעלוב זיע"א במהדורה חדשה היוצא עתה לאור עולם*, יזכו לקבלו מאת כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א.

וכאשר ראינו, כן עוד נחזה לראות בכל מוצאי השבתות את מראה ההוד של בחורי חמד שקועים כל כולם בעומק ההלכה לברר הלכות שבת למעשה, וקול התורה מהדהד בבתי מדרשינו בריתחא דאורייתא.

'ברוך שנתן תורה לעמו ישראל בקדשתו'

בברכת התורה
ולעזר החכורות

* על מועד החלוקה
יתפרסם אי"ה בהמשך...

ברכת יישר כח מיוחדת

להרה"ח ר' נתן שמעון קאפי שליט"א
שנהג עמנו בעיני טובה שלקח על עצמו דבר טוב ותפש חפיצה
לחזק את הבחורים החשובים בחלוקת הסידורים,

ואתו עמו הרה"ח ר' שניאור זלמן הניג שליט"א
שלקח על עצמו חלק מהוצאות החלוקה יתברכו בכל הברכות הכתובות בתורה.

הרה"ק רבי אברהם יעקב מסאדיגורה זי"ע ה"אביר יעקב" - ה' טבת תשכ"א

ואלה תולדות

הרה"ק רבי אברהם יעקב מסאדיגורה זי"ע - ה"אביר יעקב" בנו של הרה"ק רבי ישראל מסאדיגורה (בן הרה"ק רבי אברהם יעקב מסאדיגורה בן הרה"ק רבי ישראל מרוזין זי"ע, נולד ביום ח' מנחם אב תרמ"ד בסדיגורה בתוך שנת הסתלקותו של זקינו הרה"ק רבי אברהם יעקב האדמו"ר הזקן מסדיגורה זי"ע שנסתלק בי"א אלול תרמ"ג ועל שמו נקרא בישראל 'אברהם יעקב'.

ה"אביר יעקב" מסאדיגורה היה חתנו של הרה"ק רבי יצחק מאיר מקופשיטניץ (בן הרה"ק רבי אברהם יהושע ממזיבוז בן הרה"ק רבי משולם זוסיא בן הרה"ק רבי יצחק מאיר מזינקוב בן הרה"ק בעל ה"אוהב ישראל" מאפטא ובן בתו של הרה"ק רבי שלום יוסף בנו בכורו של הרה"ק ר"י מרוזין) שהיה חתנו של הרה"ק רבי מרדכי פייבוש מהוסיאטין בנו הצעיר של הרה"ק מרוזין זי"ע.

פעם נוספת היה נכדו של סבו הרה"ק מרוזין, כי אביו הרה"ק רבי ישראל מסאדיגורה היה חתנו של דודו (אחי אביו) הרה"ק רבי שלום יוסף בן הרה"ק מרוזין [היה זה בזיוו"ש, ואילו בזיוו"ר היה רבי ישראל חתנו של בן דודו - הרה"ק רבי יצחק מבוהוש בנו של הרה"ק רבי שלום יוסף בן הרה"ק מרוזין. הרבנית בזיוו"ש היתה דודה של הרבנית מזיוו"ר שנפטרה בצעירותה].

כמו"כ היה נכדו של הרה"ק רבי אהרן מקארלין בעל ה"בית אהרן" זי"ע (זקינו הרה"ק רבי אברהם יעקב מסאדיגורה היה חתנו של ה"בית אהרן").

בפרוץ מלחמת העולם הראשונה עבר לעיר וויען שם נשאר לגור עד שנת תרח"צ, אז עלה לארץ הקודש, וקבע דירתו בתל אביב.

מדברי תורתו נדפס הספר "אביר יעקב".

לא הותיר אחריו צאצאים לדאבון כל לב, ומנו"כ בבית העלמין "נחלת יצחק" בחלקת אדמו"ר בית רוזין זי"ע בגבעתיים.

מה ידידות

כשפגש פעם האדמו"ר מסדיגורה את בנו של רבינו [הברכת משה], לא התאפק, ניגש ואמר לו: "דע לך, כי אבין יודע היטב, שהנני ידיד גדול שלו..."

משה איש האלקים

"הוא היה חתיכה של אמת"

שמעתי מידיד נפשי להבחיל"ח הרה"ח ר' אלימלך גלבשטיין ז"ל שהשתתף בעצמו יחד עם כ"ק מרן אדמו"ר ה"ברכת משה" זי"ע בהלוייתו של כ"ק האדמו"ר ה"אביר יעקב" מסאדיגורה זי"ע בעיר תל אביב, וסיפר, אשר רבינו ה"ברכת משה" מירר בבכי במעמד הלוויה ובכה בדמעות שלישי, והתבטא עליו כך בזה"ל: "אמת איז דא ווייניג, און פון ווייניג אז מ'רייסט זיך אפ א שטיק פילט זיך דאס" - [אמת יש מעט, ומן מעט כשנתלש ממנו חתיכה הרי זה נרגש].

הרה"ח ר' שמואל פרוש שליט"א, גלין אוהל מועד (378) ויגש תשע"ט

יש לו "כתפיים רחבות"

סיפר הרב החסיד ר' פישל הניג ז"ל: נכנסתי פעם אל האדמו"ר רבי אברהם יעקב מסדיגורה לבקש את ברכתו, להיושע בבעיה קשה ביותר שפקדה אותי, נענה האדמו"ר ואמר לי: "בעיה זו קשה היא במאוד, ולצערי אין בכוחי לעזור לך בזה, אולם כאן בעירנו מתגורר הרבי מלעלוב אשר יש לו "כתפיים רחבות", גש אליו ואצלו תוכל להיושע".

ואכן עשיתי כדבריו, פניתי אל הרבי מלעלוב בבעיה זו ואצלו נושעתי, למן אותו יום נכרכתי אחריו והפכתי להיות אחד מחסידיו.

משה איש האלקים

ההתעסקות בצרכי שבת סגולה לרפואה

סיפר כ"ק האדמו"ר מקופשיטניץ שליט"א: "החסיד רבי שמעל זלצברג זצ"ל בתחילה לא ידע מהאדמו"ר ה"אביר יעקב" מסאדיגורה זי"ע, אך פעם חלתה נכדתו בת חתנו והרופאים אמרו נושא לחייה ואז ראש הדוקטורים היה הפרופסור המפורסם ד"ר מרקוס ואמר שצריך ניתוח ורץ רבי שמעל הנ"ל להאדמו"ר [הברכת משה] מלעלוב שהיה בא אליו תמיד, וציווה הרבי מלעלוב לתת ח"י לחם למושב זקנים והוא ביקש שאבי יבוא אליו לקחת את הלחם ואביאו למושב זקנים הנ"ל וכאשר בא לקחת את הלחמים אמרה רעייתו היות ואבי בא להאדמו"ר זצ"ל רוצה היא שאבי יביא אותו לפניו ואביה הבטיח לה לילך מחר בבוקר היות שכבר היה אז בלילה מאוחר.

למחרת היה יום שישי והגיעו בבוקר בשעה שמונה בערך וישב אז עם טלית ותפילין דר"ת ופניו כפני מלאך. היא עמדה ובכתה ואבי סיפר ושטח בקשתה לפניו וגם אמר שהיה אצל האדמו"ר מלעלוב וציווה לתת ח"י לחם וגם הוסיף ואמר שפעם הביא חתן רבי שמעל הנ"ל לפניו והבטיח לו האדמו"ר שיוזכה ויבנה משפחתו בעד כל משפחתו שנהרגה ע"י הצוררים ימ"ש.

ואמר אז האדמו"ר ה"אביר יעקב" זצ"ל שלא יכול לסבול בכיית נפש יהודית: "איך קען נישט הערן ווי א יידיש נפש וויינט". וציווה, שתלך לעסוק בצרכי שבת ויהיה הכנה לשבת כשבת ושבת היא מלזעוק ורפואה קרובה לבוא. והבטיח, שלא יצטרכו לעשות ניתוח, וכלשונו: "איך זאג אז מ'וועט נישט דארפן שניידן" ותבוא הרפואה בלי לחתוך.

והנה בא הרופא הנ"ל ואמר, שאחרי בדיקה שניה מצא שאם היו חותכים ומנתחים היתה סכנה גדולה, ותבוא הרפואה כך, ובא אבי ורבי שמעל הנ"ל במוצאי ש"ק לבשר את האדמו"ר ה"אביר יעקב" בשורה טובה זו והגביה עיניו ופנה אל אבי ואמר: מה הנך אומר על שמעל שאני אמרתי שלא יחתכו והוא חשב שיחתכו..."

יש לציין, שהחסיד רבי שמעל זלצברג זצ"ל היה בא רבות להסתופף בצל קדשו של כ"ק מרן אדמו"ר ה"ברכת משה" זי"ע ועד פטירתו היה כל ימיו בא להסתופף אצל רבינו, ואף זכה לקרבה מיוחדת ממנו.

הרה"ח ר' שמואל פרוש שליט"א, גלין אוהל מועד (378) ויגש תשע"ט

יורא בסבלותם

בא אחד והזכיר לפני רבינו [האביר יעקב מסאדיגורה] את אביו שהתפתל מכאב שיניים קשה. כעבור זמן רב בא שוב לפני האדמו"ר ולמרהב תמיהתו שאלו על שיניו של אביו. הביע היהודי את פליאתו בפני האדמו"ר על שזוכר את הדבר זמן כה רב. ענה לו רבינו: אני לוקח פדיון מיהודי ולא אזכור את טיב סבלו?

אביר יעקב (מכון שפתי צדיקים - עמ' שג)

הלימוד מההמצאות החדשות בעולם

אמר רבי אברהם יעקב (השני) מסדיגורה: מכל ההמצאות החדשות למדתי: מהרכבת - שהמאחר רגע אחד עלול לאחר את הכל, מטלגרף - שכל מילה שווה כסף, ומהטלפון - ששומעים שם את אשר מדברים כאן

חסידים מספרים

שמו ושם אביו כשם אבותיו

סיפר רבינו [האביר יעקב מסאדיגורה] ז"ל: יום אחד נקראתי אצל אבי ואמר לי, יש לי עבורך חפץ שאינו יכול לשמש לי ולך יהיה לתועלת, ולכן אני נותנו לך מתנה. היתה זו חותמתו של האדמו"ר הזקן מסדיגורה, "אברהם יעקב במוהר"ר ישראל". אבי ז"ל סיים באומרו: זה שייך לך וראוי לך, ואבקשך להזהר לשמור עליה, והבנתי כוונתו כי עלי לנהוג תמיד זהירות יתירה בחתימתי.

חותמת זו השאיר האדמו"ר מסדיגורה כאשר נמלט לוינה בזמן מלחמת העולם הראשונה והיה תמיד מצטער על כך.

אביר יעקב (מכון שפתי צדיקים - עמ' רצו)

מה העיד הבול שלא היה במקומו?

סיפר לי הרה"ג ר' מאיר הייזלער שליט"א, פעם הגיע מכתב לכ"ק אדמו"ר ר' אברהם יעקב מסאדיגורה זצ"ל בעל אביר יעקב, והפאסט מארק [בול] היה באמצע שלא על מקומו הראוי, אמר הרה"ק: אנכי לא אפתח המכתב, הכותב הוא איש מבולבל [-] א צעטומלטער מענטש]. (והאמת היה שלא היה מכתב בעלמא, רק כתב פלסטר.

הרה"ג ר' ישראל חיים אשרי שליט"א, שיח זקנים (חלק ה')

"אני נותן לך יותר כדי שיהיה לך יותר"

פעם נכנס אליו אל [האביר יעקב מסאדיגורה] אחד מחסידיו וביקש ממנו הלואה. השיב לו האדמו"ר: באמת אני מחפש עכשיו לעשות גמילות חסד. שאל את החסיד כמה הוא צריך ונתן לו הסכום כפי שביקש. כאשר מנה החסיד את הכסף מצא שטר אחד יותר ממה שביקש, והעיר על כך לאדמו"ר. גער בו ואמר: אני נותן לך יותר כדי שיהיה לך יותר. ואותו חסיד סיפר, כי מאז אותו מעשה עלה מעלה מעלה וזכה להצלחה.

אביר יעקב (מכון שפתי צדיקים - עמ' שא)

הרב אהרן גלבשטיין

פרשת מקץ

ביאר לו: הן תדע מאמר חז"ל (כתובות כז) על הפסוק **ויכר יוסף את אחיו והם לא הכירוהו** "מלמד" שיצא בלא חתימת זקן ובא בחתימת זקן, אבל אתה שיצאת בחתימת זקן ובאת בלא זקן הרי אתה מלמד הפוך וחלילה לאיש למסור בנו אליך ללמדו תורה.

אמרי צדיקים (עמ' 63)

רק מחמת שראה שנפשו של פרעה מבקשת לצאת ממנו היה ירא לנפשו פן יעמוד מלך אחר ויעבירוהו מאומנותו הוכרח שלא בטובתו להזכירו לסבב הישועה ודו"ק. **מהרב הגדול ח"ק מורינו שרגא פייבל ז"ל מגרוצא.**

רמתיים צופים (סימן ו' אות ג)

וַיְהִי מִקֵּץ שְׁנַתִּים יָמִים וּפְרָעָה חָלַם (מא, א)

הרה"ק ר' דוד זצוק"ל מטאלנא אמר על הפסוק ויהי מקץ מה יהיה הסוף 'שנתיים ימים' מען פארשלאפט די יאהרען (מעבירים את השנים בשינה), 'ופרעה חלם', והיצר הרע מתגבר.

כנסת דוד

וַיְהִי מִקֵּץ שְׁנַתִּים יָמִים (מא, א)

במדרש (בראשית רבה פ"ט, ג) 'אשרי הגבר אשר שם ה' מבטחו' זה יוסף, 'ולא פנה אל הרבים' שעל ידי שאמר לשר המשקים 'כי אם זכרתי והזכרתי' נתוספו לו עוד שתי שנים, תמוה מאוד, ועיין בידי משה שני פירושים דחוקים. ונראה דהנה לכאורה קשה מאוד על חז"ל מה ראו על ככה ליחס ליוסף זאת לחסרון בטחון והלא ידוע כי ה' הוא המושיע ועם כל זה צריך לעשות איזה סיבה להושיע, בשלמא אם ראו חז"ל שישועתו של יוסף באה על ידי סיבה אחרת שפיר התרעמו עליו שטעה לתלות סיבתו בשר המשקים והראה לדעת כי אין מעצור לה' להושיע על ידי סיבה אחרת גם כן, אך כיון שבאמת ישועתו היה על ידי שר המשקים מנא ליה לחז"ל ליחס אצלו חסרון בטחון.

אך דבר ה' אמת כפי חז"ל שלא אמרו שתלה בטחונו בשר המשקים אדרבה אמרו אשרי הגבר וכו' שבודאי בטח ביוצרו שישלח לו ישועה אם כי ראה בחכמתו כי תהיה הסיבה על ידי שר המשקים זה אינו בגדר חסרון בטחון כי מוכרח להיות על ידי איזהו סיבה ובאמת היה הוא המסובב, אך האמת כאשר רצון ה' יתברך לשלוח ישועה לאדם אחד או לכלל על ידי איש, אינו צריך המצפה לישועה כלל לרצון של האיש המסבב הישועה כי אף אם לא ירצה המסבב בהכרח יוכרח שתבוא הישועה על ידו, כי אם לא תרצה הריחיים לטחון בהכרח ידחקו אותה המים ואין צריך כלל לרצון המסבב אחרי שהוא ברצון הבורא. וידוע כי ענין פנים הוא פנימיות הוא הרצון, וזה שאמרו במדרש 'אשרי הגבר אשר שם ה' מבטחו' זה יוסף שבאמת שם הבטחון בה' יתברך, 'ולא פנה', כלומר לא היה לו לפנות כלל לבקש רצון מאותו שר המשקים. וזה שאמרו על ידי שאמר זכרתי והזכרתי, כלומר שביקש זאת ממנו על ידי זה נתוספו לו וכו' כי לא היה לו לבקש כלל, שאף אם לא ירצה להזכירו לסבב הישועה בהכרח תסובב הישועה, וכן היה אחר כך באמת שהשר המשקים לא רצה בשום אופן להזכירו

לכבוד יומא דהילולא של הרה"ק רבי יחזקאל שרגא משינאווא זי"ע - ו' טבת

וישנתו וישפירו עמו (מג, לד)

פעם אחת ישב רבינו הקדוש משינאווא ז"ל בסעודה ואחד מהאנשים החשובים ישב אצלו והובא לפניו בקבוק יין מחסיד אחד ומזוגו לשניהם כוסות, והרב ז"ל תפס ברעיונותיו ועסק בשיחותיו ואל הכוס לא שלח ידו, ויהי כראות הנ"ל שהרב תפס ברעיונותיו ויצמא לשתות ושתה כוסו, ובין כך וכך בא בעל היין בבהלה שבנו החליף ולא הביא היין שאמר לו, וזה היין אין כדאי להרה"ק לשתותו, ונתקיים בו המקרא לא יאונה לצדיק כל און, ונצטער מאד הנ"ל היושב אצלו ויתרעם על הרב ז"ל על מה שלא אמר גם לו שאל ישנתו, ויאמר לו הרב ז"ל: לא נביא אני, רק אמר לו פירוש הפסוק הנאמר בבני יעקב בפרשת מקץ **וישתו וישכרו עמו** ופירש רש"י ז"ל מיום שמכרוהו לא שתו יין ואף הוא לא שתה ועכשיו שתה, והוא פלא מאד, בשלמא יוסף שתה שראה את אחיו בביתו ושמח, אבל אצלם מה שמחה היום מיומים, ומה ראו לשתות היום הלא הם לא ידעו שיוסף הנהו, אלא ודאי שהשבטים הקדושים לא אכלו ולא שתו מעולם רק מה שידיהם נתנו לתוך פיהם וידיהם לא עשו רק מה שהוא לעבודת הבורא, ועתה "האט זיך געלאזט טרינקען האבין זיין געטרינקען".

דברי יחזקאל (החדש)

ויכר יוסף את אחיו והם לא הפריהו (מב, ח)

איש משכיל אחד מתושבי סלונים שלא הצליח בעירו נסע לאמעריקא, אבל גם שם לא האירה לו ההצלחה פנים והוכרח לשוב לעירו בידים ריקניות ואך בשינוי זה שבהיותו באמעריקא העביר זקנו ופאות ראשו, כשבא וחיפש אחרי מקור פרנסה אמר להיות למלמד תינוקות ובהיותו ממכירי **הגאון רבי אייזיק חריף זצ"ל** הלך אליו להתייעץ עמו, אמר לו הגאון שלדעתו גם במלאכה זו לא יוצלח שיהיה מלמד הפוך, לא הבין האיש דברי הגאון מה זה מלמד הפוך,

וטב טבח וטבח ונהן (מג, טז)

וייראו האנשים כי הובאו בית יוסף (מג, יח)

או יאמר, על דרך זה דהנה ידוע כי יוסף הוא רומז לשבת בסוד מוסף שבת, ושבת הוא אותיות בש"ת, כי מצד קבלת המתנה בחנם הוא מתבייש, על דרך מאן דאכיל דלאו דיליה כו', ומתוך הבושה נופל עליו יראה והכנעה ותשובה, וזהו **וייראו האנשים כי הובאו בית יוסף**, וזהו כוונת חז"ל במדרש **וטבוח טבח והכנ'**, אין והכן אלא שבת, על דרך 'והכינו את אשר יביאו', רומז לדברינו הנ"ל, וד"ל.

אהבת שלום

וישנתו וישפירו עמו (מג, לד)

שמעתי מר' בונם מלמד מעשה היה שצדיק אחד נעדר ונסתלק ומלא מקומו אחר ונעשה רבי במקומו והיה עוד חסיד אחד שהתאמר וברך עצמו בלבבו שהוא ראוי למלאות מקום רבו הקודם, אחר כך החליט לנסוע מקודם להרבי החדש ולתהות על קנקנו, אחר שבא אצלו ובהיותם יושבים על השלחן ואמר הרבי החדש להחסידי שיאמר תורה, פתח ואמר כשבאו אחי יוסף ליוסף כתיב **וישתו וישכרו עמו** ופירש"י שעד שבאו לכאן מיום שמכרוהו לא שתו יין, וקשה בשלמא יוסף ששתה עתה לפי שהכירם אבל הם שלא הכירוהו למה שתו, אך נראה הנה כל השנאה היתה שלא רצו להכניע תחתיו והיתה להם קנאה עליו, אח"כ נחמו והתחרטו והשתדלו כל ימיהם עד עתה לעקור מהם שורש מדה מגונה זו ולא היו עדיין בטוחים בעצמם אם כבר נעקר מהם מדת הקנאה ולזה לא שתו יין עד שראו שיוסף נתן לבנימין חמשה מנות ולא היתה להם קנאה עליו נוכחו ונתבררו להם שכבר הוסר מהם המדה הלז לכן שתו יין, על כן גם אני אין לי קנאה על כ"ה שקבל את התנשאותו לכן צריכין אנו לשתות כוס יין, ע"כ.

שיח שרפי קודש

במוצאי יום מנוחה
סדר מוצאי שבתות החורף תשפ"ד

השבוע פרשת מקץ, לומדים:
סימן עי"ט סעיפים: ז' - ו'

נערך ע"י הרה"ג אהרן מרדכי גרין שליט"א - רב ומו"צ בקהילתנו

ד. יש להיזהר אם אפשר שלא לחתוך את הבצל דק דק גם לפני הסעודה, ומכל מקום אין מוחים ביד החותכם דק דק לפני הסעודה. [מג"א ומ"ב שם סי"ב].

ה. יש ליתן את השמן תחלה ואחר כך את הבצלים והביצה.

ו. שלא לטרוף ולערב היטב. [משום לש, סוף סימן שכא, ובתשובות והנהגות ח"ב סקפ"א הוסיף דנתינת השמן תחילה יועיל גם כן להתיר למלחם אחר כך אם ירצה, דבצלים הוי מהדברים שהדרך לכבשם שאסור למלחם בלא שמן].

ז. ויחמיר שלא ליפות האוכל ולמרח אותו, משום חשש ממרח, בפרט אם יש בו תערובת תפוחי אדמה המתדבקים, ותבוא עליו ברכה. [עיין בביאור הלכה סימן שכא סעיף יט ד"ה במאכל. כללי הזהירות הובא בשו"ת שבט הלוי ח"א ספ"ו אות א-ז השני].

ח. אם נפל מעט מקליפת הביצה לתוך המאכל, אסור להוציא הקליפה לבד, אלא יוצאה עם מעט אוכל, כדי שלא ישל באיסור בורר. [תשובות והנהגות שם].

ט. אם הביצה רותחת שהיד סולדת בו, אסור לערב בה בצל שמן ומלח, דדבר גוש מבשל גם בכלי שני. [שם].

י. הקליפות של הביצים בכלל מוקצה מחמת גופו, ולכן טוב יותר לקלפם לתוך האשפה, כדי שלא יצטרך לטלטלם אחר כך. [שו"ת רבבות אפרים ח"ג סרט"ז. ובתשובות והנהגות הנ"ל, הביא בשם החת"ס לקלפם לתוך כלי שנמצא בו פת וכיוצא בזה, שאז בטלים לה].

פירות וירקות חיים על ידי שינוי, כגון בכף, או ידית המזלג. [שש"כ פ"ו סע' ז-ח ובהע'].

ב. פירות וירקות מבושלים כגון תפוח אדמה או גזר שהתבשלו, אם נתמעכו קצת על ידי הבישול, מותר לרסקם גם בשינוי המזלג, אך לא בכלי המיועד לכך. [מלאכת שבת ע' פא].

ד. הסרת בוץ או ליכלוך יבש מהבגד.

א. כתב השו"ע [סימן שב ס"ז] דעפר יבש שנדבק על הבגד, אסור לפררו ולהסירו מהבגד, משום איסור טוחן.

ב. וכתב במלאכת שבת [שם עפ"ב] דאם הבגד נתלכלך מדבר שנטחן כבר, כגון דיסה, טחינה, וכיוצא בזה, מותר להסירו מהבגד, גם כשהוא יבש, דאין איסור טוחן אחר טוחן, אך זהו דווקא אם נשאר מראה ליכלוך בבגד, דבלאו הכי יש בהסרתו משום איסור מלבן.

ה. מלח או סוכר שנעשה גוש אחד עם מותר לפררם.

מלח או סוכר שנעשו גוש אחד מותר לפררם, כיון שבזמנינו הם עוברים תהליך טחינה, ולהלכה אין טוחן אחר טוחן. [שו"ת נשמת שבת ח"ד סימן שיט].

ו. כללי זהירות בעשיית מאכל הביצים עם בצל.

א. לקלוף את הביצים והבצלים רק לפני הסעודה ממש. [משום בורר, סוף סימן שכא].

ב. שלא לגרר אותם על מורג ריבאיזון, כיון שהוא כלי המיועד לחיתוך. [משום טוחן, סימן שכא ס"י].

ג. לחתוך הביצים דק דק מותר לכל הדעות לפני הסעודה.

א. איסור לחתוך פירות או ירקות דק דק.

א. כתב השו"ע [סימן שכא ס"ב] המחתך את הירק דק דק חייב משום טוחן, וכתב הרמ"א [שם] דהאיסור הוא דוקא כשחתכם להניח אלאחר זמן, דלחתכם לצורך אותה סעודה מותר, ובמשנה ברורה [סקמ"ה] כתב, דכיון שיש מפקפקים בהיתר זה, יש להיזהר גם בחותך סמוך לסעודה, שלא לחתוך כדרך שחותך בימות החול, אלא יחתוך חתיכות גדולות יותר. [וכן צריך לנהוג כשעושים סלט פירות או ירקות בשבת].

ב. באופנים שהתירו לחתוך, הוא דווקא כשחתכם בסכין רגיל, אך לחתכם בכלי המיוחד לחיתוך, ואפילו בסכין גדול המיועד לכך, אסור בכל ענין. [מ"ב שם, ועל פי זה נראה שיש להחמיר שלא לחתוך פירות או ירקות בחותך סלייסר].

ב. ההיתר לחתוך בשר או ביצים דק דק.

בשר או ביצים מבושלים, כיון שאינם גידולי קרקע, אין בהם איסור טוחן, ומותר לחתכם דק דק, גם אלאחר זמן, אולם לחתכם או לרסקם בכלי המיוחד לכך אסור, משום דהוי כעובדין דחול. [שו"ע ומ"ב שם ס"ט ובס"ק לו].

ג. מיעוץ פירות וירקות חיים ומבושלים.

א. פירות וירקות חיים כגון בננה או אבוקדו וכיוצא בזה, אין למעכב בשינוי המזלג, וכן אין למרחם על פרוסת לחם, משום איסור טוחן. ואם הם רכים מאוד, שכשאוזח מקצת הפרי אין השאר נגרר אחריו מותר למרחם, דבאופן זה הרי הם כטחונים ועומדים. אולם עבור תינוקות או אנשים זקנים הצריכים לכך, מותר למעך גם

מכ"ק מרן אדמו"ר זיע"א

שחלילה לא יתכוון לנקום על כל הצער שנגרם לו ממה שמכרוהו, לפיכך בשעה שראה יוסף הצדיק את אחיו לפניו וביקש לכפר עליהם, מיד נזכר בחלומות אשר חלם, ותלה הקולר בעצמו שהוא גרם לעצמו שימכרוהו, שלא היה צריך להשמיע באוזני אחיו את דבר החלומות אשר חלם, ורק לאחר שהסיר מעליו את כל הפניות והנגיעות יכל לכפר על אחיו ולדבר עמם קשות, עכ"ק.

וראיתי כן לפרש אמרם ז"ל (יומא כג.) ואמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יהוצדק כל תלמיד חכם שאינו נוקם ונוטר כנחש אינו תלמיד חכם, דהנה איתא בגמ' (ערכין טו:) לעתיד לבא מתקבצות כל החיות ובאות אצל נחש ואומרות ארי דורס ואוכל, זאב טורף ואוכל, אתה מה הנאה יש לך, הרי שכשנחש נושך אינו נהנה מהנשיכה.

ועפ"י יש לומר דזהו כל תלמיד חכם שאינו נוקם ונוטר כנחש אינו תלמיד חכם, היינו כנחש דווקא שאינו נהנה מהנשיכתו, פירוש שכאשר תלמיד חכם נוקם לשם שמים, אזי קודם צריך הוא להסיר מעליו את כל הנגיעות והפניות כדי שהוא עצמו לא יהנה מהנשיכה חלילה וכיוסף הצדיק שזכר את החלומות ורק אז דיבר אל אחיו קשות. (מקץ, תשנ"ב)

וזהו גם מה שאמר יעקב אבינו ע"ה לבניו (בראשית מג, ט) ואל שדי יתן לכם רחמים, וברש"י הביא דברי המדרש "מי שאמר לעולם די יאמר די לצרותי שלא שקטתי וכו'" ע"כ, פי' שראה יעקב אבינו ע"ה בנפשו כי שוב אין בכוחו לסבול אלו הצרות שהיו יותר מכפי כוחותיו וכשל כח הסבל, הבין כי מעתה ואילך יונח לו מכל צרותיו ומי שאמר די לעולמו יאמר לצרותיו די, שאין הקב"ה בא בטרוניא עם בריותיו והקב"ה שם קץ לחושך.

(תשס"ב)

ויזכור יוסף את החלומות אשר חלם להם ויאמר אליהם מרגלים אתם וגו', (בראשית מג, ט). באור החיים הקדוש הביא שרצה יוסף הצדיק להעניש את אחיו על מכירתו ולכפר עליהם במה ששם עליהם עלילות דברים, ולכאורה יש להבין למה אמר הכתוב ויזכור את החלומות וכו' ויאמר אליהם מרגלים אתם, וכי מפני שזכר יוסף את החלומות ביקש להענישם, אלא היה צריך לומר ויזכור יוסף את מכירתו, שהלא על כך ביקש להענישם ולכפר עליהם. וביאר כ"ק מרן אדמו"ר זצ"ל, דהנה בבוא יוסף הצדיק להעניש את אחיו על מה שמכרוהו, רצה להסיר מעליו כל נגיעה ופניה זרה, כדי

דברות קודש

ויהי מקץ שנתיים ימים וגו', (בראשית מא, א). ובמדרש (בראשית רבה פט, א) "קץ שם לחשך" זמן נתן לעולם כמה שנים יעשה באפילה, ומאי טעם קץ שם לחושך, שכל זמן שיצר הרע בעולם אופל וצלמות בעולם, דכתיב (שם) "אבן אופל וצלמות", נעקר יצר הרע מן העולם אין אופל וצלמות בעולם, ע"כ. הנראה לומר דהנה אדם לעמל יולד ולכל אדם ואדם יש נסיונות בזה העולם, וכל הגדול מחבירו יצרו גדול ממנו כאמרם ז"ל (סוכה ב.), שאין הנסיון שווה אצל כל אנשי דעלמא אלא כל אחד לפי מה שהוא אם רב אם מעט, ואין הקב"ה מביא נסיון על האדם יותר מכפי כוחותיו ולכן יש באפשרותו של כל אדם לעמוד בנסיונותיו, ובאמת פעמים שמרגיש האדם בנפשו כי הנה באים מים עד נפש ואין בכוחו להתגבר על יצרו ידע כי באמת אז יתבטל ממנו נסיון זה לפי שהוא יותר מכפי כוחותיו ואין הקב"ה בא בטרוניא עם בריותיו.

וזה"פ "קץ שם לחושך", דחושך רומז ליצה"ר כמבואר בדברי המדרש הנ"ל, דהקב"ה שם קץ לחושך, שלכל נסיון שמביא היצה"ר לאדם יש קץ וסוף, וכאשר מתגבר הנסיון יותר מכוחותיו של האדם מיד נעשה לו קץ ומתבטל הנסיון וכנ"ל.

גרכת מויל טוב חמה ולגבית

נדבת ידידנו הנכבד, מחשובי ומפארי אנ"ש
הרה"ח ר' **נתן יוסף טאגער** שליט"א
ולאביו ידידנו הנכבד, מחשובי ופארי אנ"ש
הגאון החסיד ר' **מנחם מענדל שליט"א**
לרגל שמחת הולדת הנכדה הנינה
בן אצל בנו נכדו האברך החשוב
הרב שלמה שליט"א
יה"ד שיזכרו לרוות רוב נחת ממנו ומכל
יוצ"ח מתוך בריות גופא ונהורא מעליא

גרכת מויל טוב חמה ולגבית

נדבת ידידנו הנכבד, מחשובי ומתפללי בית מדרשינו ב"ב
הרה"ח ר' **בן ציון דייטש** שליט"א
ולאביו ידידנו הנכבד
הרה"ח המפואר ר' **נתן שליט"א**
ולחמיו ידידנו הנכבד, מחשובי ופארי אנ"ש
הרה"ח המפואר ר' **אשר צוקרמן** שליט"א
לרגל שמחת נישואי הבת הנכדה
עב"ג החתן המופלג בתורה ויראת שמים עדין
לגדולות כליל המעלות והמידות
הבה"ח צבי אלימלך אהרונם הי"ד
יה"ד שהזיווג יעלה יפה ויזכו לראות
רוב נחת דקדושה ממנה ומכל יוצ"ח
מתוך בריות גופא ונהורא מעליא
שמחת החתונה א"ה ביום שלישי
באולמי היכל מלכות בני ברק
לידידי ומכרי אשמח לראותכם משתתפים
בשמחת, ובשמחתכם ישמח ליבי גם אני
נא לראות הזמנה זו כאישית

גרכת מויל טוב חמה ולגבית

נדבת ידידנו הנכבד, מחשובי אנ"ש
הרה"ג ר' **יעקב גלבשטיין** שליט"א
יה"ד קופת חסד - "צדקת רבי שמעון" - חסד יבנה"
ולאביו ידידנו הנכבד, מחשובי ופארי אנ"ש
הרה"ח המפואר ר' **אברהם ישעיה שליט"א**
ולחמיו ידידנו הנכבד מפארי ומחשובי אנ"ש
הגה"ח רבי **משה קורנבליט שליט"א**
לרגל שמחת נישואי הבת נכדם
עב"ג החתן המופלג בתורה ויראת שמים עדין
לגדולות כליל המעלות והמידות

גרכת מויל טוב חמה ולגבית

הבה"ח **משה מודכי הי"ד**
מחשובי חבורת הבחורים ומבכירי מפעל התורה
חביבותא דרבי שמעון
בן ידידנו הנכבד, מחשובי אנ"ש
הרה"ג ר' **נחמן אנשין** שליט"א
מרבני אנ"ש
ולחמיו ידידנו הנכבד, מחשובי ופארי אנ"ש
הרה"ח המפואר ר' **אלימלך שוורץ** שליט"א
יה"ד שהזיווג יעלה יפה ויזכו לראות
רוב נחת דקדושה ממנה ומכל יוצ"ח
מתוך בריות גופא ונהורא מעליא
שמחת האופרוף בשב"ק בבית מדרשינו הגדול
אצל כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
שמחת החתונה א"ה ביום ראשון
באולמי רויאל בני ברק
לידידי ומכרי אשמח לראותכם משתתפים
בשמחת, ובשמחתכם ישמח ליבי גם אני
נא לראות הזמנה זו כאישית

גרכת מויל טוב חמה ולגבית

נדבת ידידנו הנכבד, מחשובי אנ"ש
הרה"ח ר' **יעקב ליפשיץ** שליט"א
ולאביו ידידנו הנכבד, מחשובי ופארי אנ"ש
הרה"ח המפואר ר' **מנשה שליט"א**
נר"ג לרבוה"ק זיע"א
לרגל שמחת נישואי הבת הנכדה
עב"ג החתן המופלג בתורה ויראת שמים עדין
לגדולות כליל המעלות והמידות
הבה"ח יהודה לייב קלאר הי"ד
יה"ד שהזיווג יעלה יפה ויזכו לראות
רוב נחת דקדושה ממנה ומכל יוצ"ח
מתוך בריות גופא ונהורא מעליא
שמחת החתונה א"ה ביום ראשון
באולמי גוטניק ירושלים
לידידי ומכרי אשמח לראותכם משתתפים
בשמחת, ובשמחתכם ישמח ליבי גם אני
נא לראות הזמנה זו כאישית

גרכת מויל טוב חמה ולגבית

נדבת ידידנו הנכבד, מחשובי ומפארי אנ"ש
הרה"ח המפואר ר' **אברהם ברוך בלז** שליט"א
ולבנו ידידנו הנכבד
הרה"ג ר' **ישראל שליט"א**
לרגל שמחת נישואי הנכד הבן
החתן המופלג בתורה ויראת שמים עדין לגדולות
כליל המעלות והמידות
הבה"ח יהודה הי"ד
יה"ד שהזיווג יעלה יפה ויזכו לראות
רוב נחת דקדושה ממנה ומכל יוצ"ח
מתוך בריות גופא ונהורא מעליא
שמחת החתונה א"ה ביום שני
באולמי רויאל בני ברק
לידידי ומכרי אשמח לראותכם משתתפים
בשמחת, ובשמחתכם ישמח ליבי גם אני
נא לראות הזמנה זו כאישית

גרכת מויל טוב חמה ולגבית

נדבת ידידנו הנכבד, מחשובי ומפארי אנ"ש
הרה"ח המפואר ר' **ברוך הופמן** שליט"א
ולחמיו ידידנו הנכבד
הרה"צ רבי **חיים משה הלוי הורוביץ** שליט"א
רב ואב"ד טאפיץ
לרגל שמחת הולדת הנכד הנין
בן אצל בנו נכדו האברך החשוב
הר"ר **מנחם קאהן הי"ד**
בן הגאון הגדול רבי **שלמה שליט"א**
רב ואב"ד קהל עדת ישראל מעלמבאון
יה"ד שיזכרו לרוות רוב נחת ממנו ומכל
יוצ"ח מתוך בריות גופא ונהורא מעליא

כסא דנחמתא

בצער רב ויגון קודר משגרים אנו את
תנחומנו על פטירת האשה הצנועה
והחשובה, מפורסמת באצילותיה,
ובמעשיה הטובים, כפה פרשה לעני וידיה
שלחה לאביו, זכתה להעמיד דורות
שלמים של צאצאים הצועדים בדרכי
התורה והחסידות

רינה ברכה גרנות ע"ה

ומשגרים אנו את תנחומנו לבנה ידידנו
הנכבדים, הראשונים לכל דבר שבקדושה,
מוכתרים בכל מידה נכונה, שמש הטוב
הולך לפניהם, פארי המעלות והמידות,
קובעים עיתותיהם לתורה מידי יום ביומו,
המסורים בלב ונפש למען בית מדרשינו
ומפעלות החסד מחשובי לומדי ומתפללי
בית מדרשינו "תפילה למשה" צפת

אברהם אפרים שליט"א

הרה"ח ר' **יהודה לייב שליט"א**

ועימם אחיהם האברך החשוב רודף
צדקה וחסד פאר המעלות והמידות
קובע עיתותיו לתורה

הרה"ח ר' יוסף יצחק שליט"א

ולכל המשפחה הרוממה

המקום ירחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון
וירושלים ולא תוסיפו לדאבה עוד

לעילוי נשמת

האשה החשובה

עלא ב"ד משה ע"ה

מרת נלב"ע ט' טבת תשע"ד

ת.נ.צ.ב.ה.

הונצח ע"י בנה ידידנו הנכבד

מתפללי בית מדרשינו

'בית דוד' בורו פארק

הרה"ח ר' **אברהם מרקוביץ שליט"א**

לטובת נשמת

ירחמיאל יוסף בידרמן זצ"ל

הקדמוני ורחמיאל יוסף בידרמן זצ"ל

בן רביה"ק כ"ק אדמו"ר **הראמ"מ זצ"ע**

נסתלק ביום המז והנמהר עשרה טבת תרע"ח

ת.נ.צ.ב.ה.

הונצח ע"י נכדו

ידידנו הנכבד אוהב תורה ולומדיה,

מוקיר רבנו, מגזע אראלים ותרשישים

הרה"ח **נתן בידרמן שליט"א**

נר"ג לרבוה"ק זיע"א

לעילוי נשמת

זוסיא זצוק"ל

הגה"צ רבי **זוסיא זצוק"ל**

בן הגה"צ ר' **אהרן נחמן זצוק"ל**

נר"ג להרה"ק הממדי ממעורטש זיע"א

הרה"ק רבי אברהם המלאך זיע"א

נלב"ע ט' טבת

ת.נ.צ.ב.ה.

הונצח ע"י נכדו, ידידנו הנכבד

הרה"ח ר' **אהרן לוסיטיג שליט"א**

מט"ב"ק כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

לעילוי נשמת

האשה הצוה"ח

יוטא איידה ע"ה

מרת

בת הרה"ח ר' **שמחה בונים ז"ל**

נלב"ע ח' טבת תשפ"ב

ת.נ.צ.ב.ה.

הונצח ע"י בנה, ידידנו הנכבד האי גברא

יקירא, לינו פתוח כאלם לזולת משכיל

אל דל, קובע עיתותיו לתורה, זכה

לקרבה יתירה מכ"ק מרן אדמו"ר זיע"א

ולהבדלחט"א כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

הרה"ח ר' **שמחה גריידינגר שליט"א**

כסא דנחמתא

בצער רב ויגון קודר משגרים אנו את
תנחומנו על פטירתו בשם טוב של
האי גברא רבה אשר זכה להתדבק
בתורה הק' שייף עייל ושייף נפיק ולא
מחזיק טובתא לנפשיה, הקפיד על קלה
כחמורה, תפילתו כמונה מעות, חסיד
המתייחד עם קונו, ביתו פתוח לרווחה,
זכה להעמיד דורות שלמים של צאצאים
הצועדים בדרכי התורה והחסידות

צבי ברוך באבד זצ"ל

ומשגרים אנו את תנחומנו לבנה ידידנו
הנכבד, האי גברא יקירא, ליבו ער לכל
דבר שבקדושה, ברוך הכשרון ואיש
המעש, אהוב על המקום ואהוב על
הבריות, מקבל כל אדם בסבר פנים יפות,
מסור בלוי"ג למען בית מדרשינו בית
דוד בארא פארק חיבה יתירה נודעת לו
מכ"ק מרן אדמו"ר זיע"א ולהבדלחט"א
כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

הרה"ח ר' אהרן שליט"א

ולאחיו החשובים כל אחד בשמם הטוב
הרה"ח ר' **אורי שרגא שליט"א**
הרה"ח ר' **אלכסנדר שליט"א**
הרה"ח ר' **עוזר שליט"א**

ולכל המשפחה הרוממה

המקום ירחם אתכם בתוך שאר אבלי
ציון וירושלים ולא תוסיפו לדאבה עוד

ניתן לקבל את הגליון בכתובת מייל: 6438838@gmail.com

מראות נר ה' דחנוכה בחצר הקודש

